

El Pla de Gestió Comarcal dels Residus Municipals*

Treballs

Carles Vilaseca i Padrós

Director de Projectes.
Serveis Ambientals de Promoció
i Renovació d'Empreses, SA

La generació de residus municipals al nostre país creix any rere any, fet que obeeix a molts factors: estratègies de promoció de determinats productes de consum —on la imatge i l'embolcall tenen un pes molt important— males estratègies des del punt de vista ambiental dels establiments comercials, poca informació ambiental en l'organització domèstica dels residus generats a les llars, etc...

D'altra banda, la comarca del Vallès Oriental no és aliena a aquest increment per capita de producció de residus, ans al con-

trari, ja que guanya habitants cada any. En un territori concret de només 840 m², la pressió ambiental s'intensifica arran d'aquest augment de població en detriment de la qualitat ambiental i, en definitiva, de la qualitat de vida.

La recent aprovació del Programa de gestió dels residus municipals a Catalunya per part del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, que coincideix amb la presentació del PGCR, ha permès fer ressaltar la idoneïtat en l'elaboració d'una planificació comarcal per

* La necessitat de conèixer la situació actual de la producció, les formes de gestió i el nivell d'informació i de conscienciació ciutadana pel que fa als residus municipals ordinaris a la comarca del Vallès Oriental va portar el Consell Comarcal del Vallès Oriental, amb el suport de la Diputació de Barcelona, a l'elaboració d'un pla de gestió dels residus municipals per al quadrienni 1995-1999. L'encàrrec va recaure sobre l'empresa Serveis Ambientals de Promoció i Renovació d'Empreses, SA. Aquest treball havia de definir els criteris i la temporalització de les accions encaminades a establir una gestió dels residus municipals ordinaris i adequar els criteris de gestió dels residus municipals a la normativa europea en la resolució de 7 de maig de 1990, de la política en matèria de residus (DOCE C122, de 18-V-1990). L'any 1995, aquest pla fou subvencionat per la Unió Europea per mitjà dels fons de cohesió i se n'inicià l'aplicació el 20 de maig de 1996.

tal d'apuntar amb exactitud les infraestructures de gestió dels residus que permetin oferir uns serveis que estiguin d'acord amb les necessitats reals de la comarca. En tot model de gestió de residus i, en aquest cas, de gestió dels residus municipals ordinaris, s'han de tenir en compte diferents factors que influeixen en la seva generació; a més, per tal de garantir l'èxit de l'empresa, també s'han de considerar els diversos sectors implicats en la seva gestió.

Per a conèixer amb profunditat

- la generació dels residus,
- la seva tipologia,
- la seva quantitat,
- la seva relació amb l'estructura de l'habitatge i amb la distribució per municipis,
- la seva relació amb zones d'agrupament municipal,

— els sistemes de recollida, de transport i de tractament,

— les possibilitats d'acceptació i de participació ciutadana en la nova etapa encaminada a la recollida selectiva de la brossa,

— el mesurament de les instal·lacions necessàries per al seu tractament i per a la seva valoració,

— els costos de la implementació dels nous sistemes, etc.,

s'han elaborat els estudis següents:

1. Estudi de la gestió municipal actual dels residus. Inclou l'anàlisi dels costos actuals de gestió. L'instrument d'aquest estudi ha estat una enquesta dirigida a cadascun dels quaranta-tres municipis de la comarca.

2. Estudi de l'opinió i de la informació ciutadana sobre els residus. L'instrument ha estat una enquesta domiciliària efectuada a cadascun dels municipis de la

comarca i també segons l'estructura de l'habitatge.

3. Estudi de les característiques dels residus generats a la comarca segons les característiques urbanístiques del lloc on es generen aquests residus. L'instrument ha estat una anàlisi de les fraccions valorables i del rebuig efectuada a diferents municipis vallesans.

4. Estudi de la legislació aplicable a la gestió dels residus municipals ordinaris.

5. Estudi de les diverses realitats catalanes de mancomunitat o de consorci del servei de gestió dels residus municipals ordinaris.

Aquests estudis, duts a terme per un ampli ventall de professionals, han permès fer, en el període de sis mesos des del mes de maig fins al mes de novembre de l'any 1994, les propostes següents de gestió dels residus municipals ordinaris per al quadrienni 1995-1999.

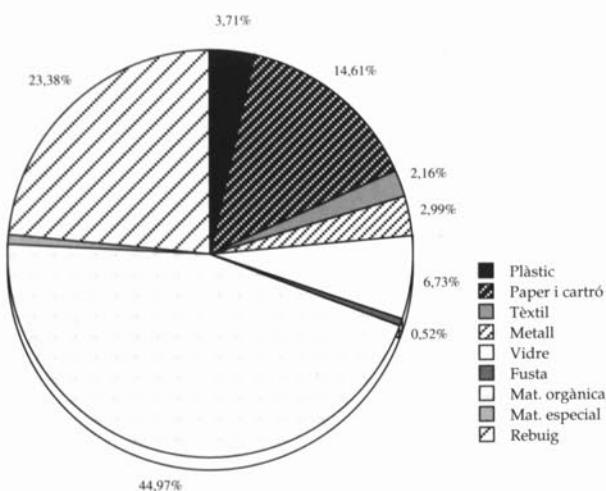

Procés de selecció dels residus urbans efectuat per a aquest estudi.

Fotografia: SAPRE.

Composició de la bossa d'escombraries en fraccions valoritzables (En pes % verticals per a la bossa estàndar)

Fracció	%
Plàstic	3,71
Paper i cartró	14,61
Tèxtil	2,16
Metall	2,99
Vidre	6,73
Fusta	0,52
Matèria orgànica	44,97
Matèria especial	0,93
Rebuig	23,38
kg totals triats	9.830

OBJECTIUS OBLIGATORIS DEL PLA D'ACORD AMB LA LLEI REGULADORA DE RESIDUS

La gestió dels residus municipals d'acord amb la legislació vigent ha de respectar les determinacions següents:

1. L'Ajuntament adquireix la propietat dels residus que es lliurin en les condicions que el reglament municipal del servei determina.
2. L'Ajuntament ha de promoure la valoració en el marc de l'article 6 de la Llei reguladora de residus

6/93. Això vol dir introduir la **recollida selectiva**, obligatòria per a la fracció orgànica, i les **deixalleries**.

3. La gestió municipal ha de complir els objectius establerts en l'article 2 de la Llei 6/93.

Amb la finalitat de promoure la valoració dels residus, la llei regula diferents instruments que en el PGCR haurien de ser interpretats com a objectius indefugibles:

a) **La recollida selectiva**. Ha d'atendre els principis establerts en l'article 8 de la Llei, correspon

dur-la a terme als municipis de més de cinc mil habitants de dret i pot ser obligatòria o voluntària segons les fraccions. És obligatòria (art. 47.2, Llei 6/93) pel que fa al lliurament dels residus orgànics i s'ha d'implantar en el termini de quatre anys a partir de la promulgació de la llei, prorrogables fins a dos anys més per raons suficientment motivades. És voluntària amb relació al vidre, al paper i al cartró, als plàstics, a les piles, als metalls i a altres matèries i substàncies susceptibles de valoració (art. 47.3, Llei 6/93).

Implantació actual de la recollida selectiva

	Vidre	Paper i cartró	Piles	Fàrmacs	Roba	Residus de jardineria	Trastos	Runa	Altres
Aiguafreda	sí	sí	sí	no	sí	sí	sí	sí	ferralla i envasos
L'Ametlla del Vallès	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	no	llaunes de beguda
Bigues i Riells	sí	sí	no	no	no	no	sí	no	
Caldes de Montbui	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Campins	no	no	no	no	no	no	no	no	
Canovelles	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Cànoves i Samalús	sí	no	sí	no	no	no	sí	no	
Cardedeu	sí	no	no	no	no	no	sí	no	
Castellcir	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Castellterçol	sí	sí	sí	no	sí	no	sí	no	
Figaró-Montmany	sí	sí	sí	no	sí	no	sí	no	
Fogars de Montclús	no	no	no	no	no	no	sí	no	
Les Franqueses	sí	no	sí	no	sí	no	sí	sí	
La Garriga	sí	no	sí	sí	sí	no	no	sí	
Granera	sí	no	no	no	no	no	no	no	
Granollers	sí	sí	*	no	no	no	sí	no	llaunes de beguda
Gualba	sí	sí	sí	no	sí	no	sí	no	
La Llagosta	sí	sí	*	no	no	no	sí	no	
Lliçà d'Amunt	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Lliçà de Vall	sí	no	sí	no	no	no	sí	no	
Llinars del Vallès	sí	sí	sí	no	sí	no	sí	sí	
Martorelles	sí	sí	sí	sí	sí	sí	sí	no	

* En tramitació

Implantació actual de la recollida selectiva

	Vidre	Paper i cartró	Piles	Fàrmacs	Roba	Residus de jardineria	Trastos	Runa	Altres
Mollet del Vallès	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Montmeló	sí	sí	sí	no	sí	no	sí	no	
Montornès	sí	no	no	no	sí	sí	sí	no	
Montseny									
Parets del Vallès	sí	sí	sí	no	sí	sí	sí	sí	
La Roca del Vallès									
Sant Antoni de Vilamajor									
Sant Celoni	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Sant Esteve de Palautordera	sí	no	sí	no	no	no	sí	no	
Sant Feliu de Codines	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Sant Fost de Campsentelles	sí	no	no	no	sí	sí	sí	no	
Sant Pere de Vilamajor	no	no	sí	no	no	no	sí	no	
Sant Quirze Safaja	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Santa Eulàlia de Ronçana	sí	sí	sí	no	sí	sí	sí	no	
Santa Maria de Martorelles	sí	no	sí	no	no	no	no	no	
Santa Maria de Palautordera									
Tagamanent	sí	sí	sí	no	no	no	sí	no	
Vallgorguina	sí	no	sí	no	sí	no	sí	no	
Vallromanes	no	no	sí	no	sí	no	sí	no	
Vilalba Sasserra	no	no	no	no	no	no	no	no	
Vilanova del Vallès	sí	sí	sí	sí	sí	no	sí	no	
TOTALS	34 sí 5 no	23 sí 16 no	31 sí 8 no	4 sí 35 no	17 sí 22 no	7 sí 32 no	34 sí 5 no	5 sí 34 no	

Font: Ajuntaments

El sistema de contenidors no selectiu comporta la barreja dels materials i l'encariment del seu reciclatge posterior.

Fotografia: SAPRE.

b) **La deixalleria.** Aquest instrument, que s'ha de considerar també com un sistema de recollida selectiva, s'ha d'establir als municipis de més de cinc mil habitants de dret —independentment o associadament— i, si s'escau, en els consells comarcals. Les deixalleries han de complir les prescripcions tècniques que aprovi el Govern de la Generalitat i han d'admetre els residus que s'especifiquen en l'annex III de la Llei, si no és que es disposa d'un altre sistema adequat per a fer-ne la recollida selectiva. Als efectes de l'emplaçament de les deixalleries, els ajuntaments que han de prestar aquest servei han de fer les reserves de sòl necessàries.

c) **La valoració de la matèria orgànica** és un dels instruments bàsics en qualsevol política de valoració i de minimització dels residus, ja que considera la matèria orgànica com un recurs. Com que és una part molt important de la bossa diària de les escombraries, té una rellevància especial en la gestió dels residus

municipals. Aquest aspecte ha adquirit una importància notable en la gestió dels residus als països centreeuropeus i ha permès desenvolupar tecnologies d'efectivitat molt interessant en el camp de la tècnica del compostatge. Aquestes circumstàncies encara tenen més sentit a casa nostra atès l'alt risc de desertització i desertificació que pateix la conca Mediterrània i que en deriva la pèrdua de matèria orgànica. Plató ja parlava de la matèria orgànica com el "suc de vida" que dóna fertilitat als nostres sòls. També cobra especial importància al nostre país per les característiques de la nostra bossa de les escombraries, ja que la fracció orgànica és molt superior a la dels països centreeuropeus. Les causes són evidentment els hàbits i també el caràcter de la nostra dieta mediterrània, molt més diversa i rica en llegums i verdures.

En les propostes elaborades en el PGCR del Vallès Oriental hem volgut definir la valoració de la

matèria orgànica entenen-la en un doble aspecte: com a **minimització** i com a **reciclatge**. Per aquest motiu, s'ha plantejat com a eina eficaç i necessària en la minimització a les llars amb jardí o hort la **promoció de l'autocompostatge**, i, segons la LRR, per als municipis de més de 5.000 habitants de dret, la implementació d'infraestructures que facin possible el compostatge d'aquesta matèria orgànica lliurada selectivament, és a dir, les anomenades **plantes de compostatge**.

d/ **Recollida selectiva de vidre, de paper, de cartró i de matèria orgànica.** La recollida de vidre, de paper i de cartró caldria estendre-la a tots els municipis de la comarca. La *ratio* mínima que es dóna com a idònia d'acord amb els criteris establerts per la Junta de Residus és d'un contenidor de tipus iglú per cada 500 habitants. A les poblacions inferiors a 500 habitants s'instal·larà un únic contenidor sempre que hi hagi servei de recollida de RM, com s'esdevé a la totalitat de municipis

Abocador d'escombraries tradicional a cel obert sense tractament del terreny i amb incineració no controlada.
Fotografia: SAPRE.

pis de la comarca que estan per des-sota d'aquests valors de població.

Si partim de la *ratio* anterior, ens adonem que en aquests moments la comarca té un dèficit de 216 contenidors per a la recollida selectiva de vidre i un dèficit de 344 contenidors per a la recollida de paper i de cartró. Aquests valors han estat calculats sobre la població de dret de 1993. Val a dir que la recollida del paper i del cartró ha experimentat un creixement important com a conseqüència de la puja de preus de les primeres matèries en l'àmbit internacional, la qual cosa fa rendibles actualment els diferents mecanismes de valoració per a les diferents fraccions.

Aquest aspecte introdueix també un factor prou important en la planificació i en la gestió dels residus municipals: el fet que cal plantejar sistemes de recollida selectiva en origen que garanteixin la seva viabilitat en un període estable de temps, ja sigui perquè són rendibles, ja sigui perquè són

assumits per l'administració. Mai, però, no s'hauria d'engegar una recollida selectiva sense tenir clara la seva continuïtat, perquè el desconcert per part dels ciutadans podria ser molt negatiu per al conjunt de les iniciatives empreses.

Cal remarcar que la recollida de porta a porta o domiciliària és un altre sistema de recollida que no hem d'oblidar, atesa la seva eficàcia. La recollida domiciliària de paper i de cartró és factible a

les zones comercials del nucli urbà, ja que es tracta d'un focus important de producció d'aquest material. El desplegament d'un servei d'aquesta mena permetria la recuperació de grans quantitats de paper i de cartró. En aquest sentit, són significatives les dades aportades per l'Ajuntament de Sant Celoni pel que fa a la recuperació de paper i de cartró mitjançant aquest sistema i que corresponen als mesos d'abril a desembre de 1993:

	Recollida de porta a porta	Recollida amb contenidors
Abril	13.370	791
Maig	10.730	1.700
Juny	9.201	1.870
Juliol	16.660	1.720
Agost	8.662	1.820
Setembre	14.100	3.108
Octubre	11.073	1.660
Novembre	10.540	2.160
Desembre	14.165	1.470
Totals	108.501	16.299

Selecció d'ampolles de plàstic.
Els diferents tipus de plàstic
requereixen una selecció específica.
Fotografia: SAPRE.

La contaminació a causa del mercuri
de les piles botó va conscienciar
la ciutadania sobre la necessitat de la
recollida selectiva de tot tipus de piles.
Fotografia: SAPRE.

D'acord amb els resultats de l'enquesta, Sant Celoni i Aiguafreda són els únics municipis de la comarca que han desplegat recollides domiciliàries de paper i de cartró.

L'augment del desplegament de contenidors per a la recollida de vidre, de paper i de cartró, la possible implementació de recollides domiciliàries d'aquests dos darrers i, com a reforç ulterior, la possibilitat de recuperar aquestes fraccions dels RM a les mateixes deixalleries han de permetre reduir el volum d'aquests materials que diàriament van a parar a la bossa de les escombraries. Pensem que en el camí de la recuperació d'aquestes fraccions resta molt per fer: el 6,73% i el 14,61% de la bossa estàndard de la comarca corresponen, respectivament, a vidre i a paper i cartró que són malbaratats com a rebuig.

Les condicions tècniques dels contenidors de recollida selectiva han estat descrites per la Junta de Residus i ara en comentarem les que es refereixen als contenidors i que seran indispensables per a la recollida de la fracció orgànica dels RM, que encara no es coneixen a la comarca.

Per a aquest cas, els contenidors seran de polietilè d'alta densitat, amb rodes de seguretat i d'una capacitat de 360, 240 o 120 l. La tapa serà de color verd (el mateix que el dels contenidors de vidre) i el cos de color crema o beix. Les característiques dels contenidors de vidre i dels de paper i cartró coincideixen amb les dels que hi ha a l'actualitat distribuïts per la comarca.

e) **Residus especials d'origen domèstic.** La quantitat de residus especials d'origen domèstic a la comarca del Vallès Oriental se situa en la mitjana de 1.225 tones/any. Aquesta quantitat és prou significativa i justifica l'interès d'aplicar tots els esforços necessaris en el curs del desenvolupament d'aquest PGCR amb l'objectiu d'arribar al màxim control d'aquests residus perillosos.

En els objectius d'aquest pla situem en el 100% la voluntat de la recollida dels RME. Aquest fet s'ha d'entendre com un desig de no abandonar l'intent en la comunicació ambiental adreçada als ciutadans i a les ciutadanes per tal que aquests facin servir els mecanismes de recollida selectiva que es posin a la seva disposició i per tal que no dipositin aquests residus perillosos a la bossa del rebuig. En qualsevol cas, som conscients de la dificultat d'abordar aquest fet a mitjà termini.

En el curs de l'aplicació del PGCR, després de comprovar el nivell d'efectivitat de les deixalleries i del grau de recepció al detall, serà el moment de pensar en altres alternatives de recollida selectiva en la mateixa línia en què ja es porten a terme en altres països europeus, com per exemple l'ecobús. En qualsevol cas, pensem que fins després del desplegament de la totalitat de les deixalleries a la comarca no serà el moment d'ampliar el servei pels RME, si s'escau.

f) **Plantes de transvasament.** La instal·lació de plantes de transvasament, d'acord amb les recomanacions del Programa de gestió dels residus municipals a Catalunya elaborat pel Departament de Medi Ambient, ha d'estar supeditada, en primer lloc, a l'existència de les instal·lacions bàsiques de tractament i de valoració dels residus. En cap cas no es poden plantejar aquestes infraestructures sense haver definit prèviament la ubicació de les instal·lacions de valoració i la destinació definitiva del rebuig per a la comarca del Vallès Oriental.

En la recopilació d'informació duta a terme en la configuració d'aquest PGCR hem pogut comprovar que hi ha diverses iniciatives amb vista a la construcció de plantes de transvasament a molt poca distància les unes de les altres. Concretament, hi ha diferents espais oberts a la comarca del Vallès Oriental que no reuneixen en cap cas les normes tècniques i ambientals necessàries definides d'acord amb el que ha de ser una infraestructura d'aquestes característiques:

- accessos i àrea de control,
- zona d'abocament,
- moll de maquinària, preferentment en sistema tancat (contenedors compactadors),
- tancament de l'àrea en un recinte i
- recollida d'aigües brutes i tractament.

A la comarca del Vallès Oriental, poques de les àrees actuals destinades al transvasament de residus reuneixen aquestes condicions tècniques. És preocupant el fet que normalment aquestes instal·lacions estan situades prop de les lleres de la conca del Besòs i aprofiten, en alguns casos, antics abocadors municipals clausurats que no han estat tancats correctament i en què els seus sòls contaminats no s'han tractat d'una manera convenient, cosa que provoca la contaminació dels aqüífers.

És per aquest motiu que des del PGCR proposem congelar qualsevol iniciativa de planta de transvasament sense que prèviament no s'hagin definit les altres instal·lacions bàsiques de tractament i de valoració i la destinació final del rebuig a la comarca del Vallès Oriental; tan sols després s'hi podrà donar una dimensió real i es podrà plantejar la ubicació d'infraestructures de transferència.

En qualsevol cas, hi ha dues d'aquestes instal·lacions que estan clarament justificades. Les detallem a continuació:

Planta de transvasament de Montornès del Vallès

Aquesta instal·lació la construeix l'Ajuntament de Montornès del Vallès. El Departament de Medi Ambient participà econòmicament en la clausura de l'antic abocador municipal perquè no reunia les condicions ambientals i tècniques necessàries. De la mateixa manera, ara es planteja, d'acord amb el PGCR, instal·lar una deixalleria en aquesta mateixa zona.

Planta de transvasament i deixalleria del Moianès

Aquesta instal·lació, ateses les característiques de la zona i la consegüent clausura de la incineradora de Castellterçol, que no reunia les condicions ambientals i tècniques necessàries, justifica del tot el fet de plantejar des del PGCR la ubicació d'una instal·lació de transvasament d'aquestes característiques en què s'unifica, en el mateix espai, l'estació de transvasament i també una deixalleria.

g) **Planta de reciclatge de residus de construcció.** A partir de la promulgació del Decret 201/1994, que regula els enderroc i altres residus de la construcció, s'ha constituït l'empresa Gestió de Runes del Vallès Oriental SL, la qual, d'acord amb aquest pla, pretén gestionar la problemàtica d'aquests residus per mitjà de tres dipòsits per a runes de la construcció amb disposició de materials i de reciclatge.

En el curs de la recopilació d'informació que ens ha permès centrar el PGCR, hem pogut copsar la manca d'informació que hi ha a l'abast als diferents municipis de la comarca pel que fa al coneixement de la producció de residus de construcció i evident

Enderroc, trituració dels materials i la seva reutilització posterior.

La construcció és una de les activitats generadores de residus la naturalesa dels quals permet el reciclatge dintre de la mateixa activitat.

Fotografies: SAPRE.

Malgrat tot, hem acostat els marges de la producció de residus de construcció generats a la comarca, que pot oscil·lar entre 82.271 i 96.558 tones/any, segons que treballarem amb la hipòtesi de la població de dret o bé amb la de fet, i el potencial de valoració a partir d'una planta de tractament i de reciclatge a la comarca del Vallès Oriental, que pot oscil·lar entre 61.703 i 72.419 tones/any de materials útils reciclats per a la construcció o per a l'obra civil.

D'altra banda, actualment s'estan tractant 35.000 tones/any a la nostra comarca. Davant d'aquestes consideracions cal pensar a estudiar la possibilitat d'abordar el reciclatge dels residus de la construcció a partir d'una instal·

lació comarcal de recepció, de reciclatge i de tractament d'aquests residus.

Els materials del procés de reciclatge d'aquesta instal·lació es poden tornar a introduir sense cap dificultat com a materials de construcció en el mateix sector que els genera. Avui dia ja es treballa amb diferents materials de reblliment procedents del reciclatge. D'altra banda, aquells materials inerts en experiències ja provades al nostre país serveixen per a recuperar espais degradats per les activitats extractives.

h) **Tractament del rebuig.** Actualment, gairebé tots els residus municipals generats al Vallès

Oriental reben un tractament com a rebuig. Només es valoren unes petites parts del paper, del cartró i del vidre: aproximadament un 5 % dels materials valorables.

Aquest rebuig es transporta majoritàriament a d'altres comarques. De la mateixa manera, la nostra comarca rep residus d'altres comarques veïnes a l'abocador de les Valls, a Santa M. de Palautordera.

Aquesta situació, que obeeix a criteris de rendibilitat per part de les empreses concessionàries, tant les de tractament d'aquest rebuig com les de recollida i transport, ens defineix un quadre de la circulació dels residus municipals al Vallès Oriental tal com segueix:

Destinació del rebuig	%
Abocador de Coll Cardús (Vacarisses, Vallès Occidental)	63,40
Abocador de les Valls (Santa M. de Palautordera, Vallès Oriental)	14,40
Abocadors incontrolats del Vallès Oriental	10,22
Espai de transvasament de Mollet del Vallès. La destinació és l'abocador de Pierola (Hostalet de Pierola, Anoia) o bé el de Vacarisses (Vallès Occidental)	9,54
Abocador de Manresa (Bages)	1,37
Incineradora de la Mancomunitat la Plana (Osona)	1,26

És a dir, la comarca del Vallès Oriental transporta el 75,5% dels residus municipals fora de la comarca. En aquests moments no disposem de dades respecte a la quantitat de residus que l'abocador de les Valls, a Santa M. de Palautordera, rep d'altres comarques veïnes. També considerem molt important destacar el 10,22% dels residus de la comarca que no són tractats en instal·lacions adequades, dels quals desconeixem en aquests moments el grau d'impacte ambiental que poden ocasionar en el medi pel fet d'estar fora de control.

CONCLUSIONS

Les consideracions que es desprenen d'aquest model actual de gestió són les següents:

D'acord amb la Llei de residus 6/93, cal tendir a la conveniència que cada comarca tracti internament els seus residus. També cal minimitzar, reutilitzar, reciclar i tractar correctament el rebuig corresponent. Això significa invertir en infraestructures i en models de gestió que facin possible arribar a nivells sostenibles de valoració i de tractament dels residus que es generen a cada comarca.

Tenint en compte la realitat actual de la comarca tant en els models de gestió com en els nivells de valoració en què ens trobem, i el creixement gradual tant de població com de residus, arribem a les consideracions següents:

Tones estimades a la comarca del Vallès Oriental (referents a residus municipals)	Any
115.358,96	1993
129.239,51	1998

D'acord amb el model actual, el fet de no entrar d'una manera decidida en la gestió i en la valoració dels residus pot portar a situacions de bloqueig i de conflictes seriosos en un període molt curt de temps. Pensem que l'any 1998 la situació de saturació dels abocadors actuals que reben la majoria dels residus de la comarca serà del tot insostenible.

A títol d'exemple, l'abocador de les Valls, a Santa M. de Palautordera, acabarà la seva existència quan s'hagin ocupat els 700.000 m³ de capacitat de què disposa. Això, traduït en tones, és un equivalent a 560.000, sense comptar els 100.000 m³, aproximadament, emprats en el rebliment de les cel·les i en la clausura final de l'abocador.

Si aquest abocador comencés la seva activitat en el dia d'avui, podria rebre durant 5 anys tan sols els residus municipals generats a la comarca del Vallès Oriental. Pensem que estem parlant de RM i que no tenim en compte els residus industrials banals. Aquests també s'han d'abordar ja que constitueixen un volum important que, juntament amb la quantitat de llots de depuració de la conca del Besòs i

de la conca de la Tordera, encara fa més punyent la problemàtica dels residus.

El Pla de gestió comarcal dels residus municipals conté dues propostes:

Proposta A

Aplicant el principi de l'auto-suficiència en la gestió dels residus municipals, considerem necessari estudiar la possibilitat que l'administració competent o l'organisme de gestió que es desprengui del PCGR arribi a uns compromisos amb l'empresa gestora de l'abocador de les Valls, a Santa M. de Palautordera, per tal que la totalitat de la deposició del rebuig esmentat abans —i únicament aquest— sigui la que es tracti en aquest abocador.

Aquesta fórmula permetria disposar d'aquesta instal·lació per un període inferior a 5 anys, tenint present la deposició de residus industrials banals i la deposició dels llots de la depuració de la conca del Besòs i els de la Tordera; per tant, caldrà estudiar la possibilitat d'instal·lar un nou abocador comarcal al Vallès Oriental a partir de l'any 1998.

Proposta B

En aquesta proposta hem tingut en compte l'aspecte intercomarcal efectiu i el principi de l'auto-suficiència. Considerem necessari estudiar la possibilitat d'establir una zonificació a la comarca del Vallès Oriental, i no sols pel que fa a l'àmbit de servei de les infraestructures de valoració proposades anteriorment, sinó també pel que fa a la destinació i al tractament del rebuig descrit.

És per aquest motiu que proposem a l'administració o a l'organisme competent que es desprengui d'aquest PGCR que estudiï la possibilitat de segmentar la comarca per al tractament del rebuig de la manera següent:

Cal estudiar aquesta possibilitat tenint present que caldrà arribar a uns compromisos amb el Consorci del Maresme, amb la Mancomunitat de la Plana i amb l'empresa CESPA, SA, propietària de l'abocador de les Valls.

**Rebuig total
a l'abocador de les Valls
procedent de la Mancomunitat de
la Plana
i del Centre Integral de Valoració de
Residus del Maresme**

**40.000 tones/any
procedents del tractament
del rebuig de la Mancomunitat de
la Plana
i del Consorci del Maresme
i del Vallès Oriental**

Aquesta possibilitat ens permetria disposar de l'abocador de les Valls, sent sempre conscients de la importància del volum que representen els residus industrials banals i els llots de depuració de la conca del Besòs i de la conca de la Tordera per un període de 10 anys aproximadament, temps molt important per tal de consolidar les infraestructures de valoració i la implementació de la recollida selectiva a la comarca del Vallès Oriental.

Ens adonem de les dificultats que aquesta proposta duu implícita no tan sols perquè comporta posar d'acord tres administracions, sinó també pel fet que el model d'incineració intermedi proposat comporta riscos ambientals molt importants que cal delimitar. Les inversions en filtració d'e-

Zona	Destinació: tractament del rebuig	Destinació: deposició del rebuig final
Moianès (Castellterçol, Castellcir, Granera, Sant Quirze Safaja)	Mancomunitat la Plana, Osona. Valoració del rebuig + incineració	Abocador de les Valls (Vallès Oriental)
Alt Congost (El Figaró-Montmany, Tagamanent, Aiguafreda)	Mancomunitat la Plana, Osona. Valoració del rebuig + incineració	Abocador de les Valls (Vallès Oriental)
Restant Vallès Oriental	Consorci del Maresme. Valoració del rebuig + incineració	Abocador de les Valls (Vallès Oriental)

Planta de compostatge. La fracció orgànica dels residus sòlids urbans permet el seu tractament i la producció d'un compost orgànic utilitzable agrícolament. Fotografia: SAPRE.

missions que garanteixin la normativa comunitària són extremadament costoses i en qualsevol cas sempre hi ha un impacte ambiental que d'altra banda també es produeix en els abocadors, la seguretat dels quals comporta molts problemes de gestió. També volem posar de manifest la importància que té i la cura amb què s'hauria de tractar el rebuig procedent de la incineració. La concentració de contaminants és molt alta, per la qual cosa la depuració de les substàncies lixiviades de l'abocador de les Valls, a Santa M. de

Palautordera, caldria que s'adeqüés a aquests paràmetres.

Aquesta proposta no treu la necessitat que, després de finalitzar el PGCR, es busqui una nova ubicació de disposició del rebuig a la comarca del Vallès Oriental. Aquesta premissa no es pot obviar, ja que hauria de ser la mateixa comarca qui, amb infraestructures de valoració i amb reglamentacions de minimització en la producció dels residus, assimilés per si mateixa el rebuig que inevitablement tots i totes produïm.